

Môj scrabble príbeh

Ak by som mal vybrať len jedného človeka, ktorý ma nasmeroval ku scrabble, tak by ním určite bol Vlado Botto alias BingoStar. Spoznali sme sa cez šach a dlhé roky sme boli spoluhráčmi v jednom, o niečo kratšie aj v dvoch šachových kluboch súčasne. Vedel som o ňom, že on hráva súťažne aj scrabble. Raz sme si dokonca z dlhej chvíle aj zahrali jednu partičku, ktorá dopadla tak, ako to zvyčajne dopadne, keď hrá skúsený hráč proti „čistokrvnému“ nováčikovi, ale to bolo v tej dobe asi všetko. Vtedy som svoj voľný čas delil medzi dve hlavné aktivity, ktorým som sa venoval aj súťažne, a to boli šach a frisbee.

Taký prvý „bod zlomu“ prišiel, keď sme s frisbee spoluhráčmi trávili spolu Silvestra. Písal sa rok 2010 a boli sme na chate Trangoška, čo je na južnej strane Chopku. Nieкто tam vtedy doniesol originál scrabble a raz sme si ho aj zahrali. Nie všetkým sa to páčilo, najmä keď nebol nijako obmedzený čas na premýšľanie, a niektorí (teda hlavne ja ☺) premýšľali naozaj dosť dlho, ale mňa vtedy tá hra dosť zaujala. To by asi ale nebolo samé osebe nič znamenalo, keby som počas hry nechcel položiť slovo „ťavä“ (akože mláďa ťavy ☺). Spoluhráči mi to samozrejme nechceli uznať, ešte keď to aj bolo cez nejaký ten násobok, a slovník sme tam žiaden nemali. Nezostávalo teda iné, len zavolať Vladovi. Vtedy som síce na vlastnú škodu zistil, že „ťavä“ veru platné slovo nie je, ale nakoniec som z toho mal aj ošoh. Pár dní nato sme sa totiž s Vladom stretli na šachovom novoročnom turnaji, na ktorý mi doniesol darček: Pravidlá slovenského pravopisu. Vraj on má také slovníky dva a okrem toho už v tej dobe ani nechodil na turnaje, že tí scrabblisti sú vraj akísi tvrdohlaví a nechcú zaviesť progresívnejšie pravidlá, ako napr. šachové hodiny a ešte nejaké ďalšie asi 2 vylepšenia (ktoré cca v roku 2013, keď som ja už chodil pravidelne na scrabble turnaje, boli všetky zavedené, ale to už predbieham).

Potešený novým darčekom som „nabláznil“ aj svojich rodinných príslušníkov, aby sme sa tejto novej hre začali venovať. Podcenil som však to, že kúpiť originál hru scrabble nebolo až také jednoduché a ani lacné, tak sa doma objavila akási napodobenina, hra s názvom „Křížovky“. Doska mala o niečo menej polí ako scrabblovnica a aj písmen bolo menej a mali iné hodnoty, ale vtedy nám to nevadilo. Zakrátko sme však zistili, že keď hráme traja alebo štyria, tak hra trvá veľmi krátko: buď sa rýchlo minuli všetky písmená, alebo sa doska zaplnila tak, že aj keď nám ešte nejaké písmenká zostávali, nikto už nemohol položiť ďalšie slovo. Zakrátko sme tak investovali do ďalšej hry. Opäť to nebolo to pravé originálne scrabble, ale doska už bola väčšia, aj písmen bolo viac. Neboli tam síce násobky za celé slová, len za jednotlivé písmená, zato však tieto boli aj 4- aj 5-násobky, takže ak tam človek „zaparkoval“ X alebo Ó (platné dvoj- a trojpísmenkové slová sme už mali vytlačené zo stránky hramescrable.sk), tak mohol naozaj veľmi slušne „zarobiť“. Ešte si pamätám, že za bingo bola 40-bodová prémie a keď človek použil len o 1 písmenko menej, tak za to si prilepšil o 20 bodov. Boli sme si vedomí, že v scrabble sa boduje o čosi inak, ale brali sme to ako prípravu, veď hlavný princíp – skladanie a nadpájanie slov – bol rovnaký.

Už presne neviem, ako sme sa dozvedeli o tom, že v Nitre bude scrabble turnaj, ale asi zo spolkovej webstránky. V každom prípade sme si so sestrou Karolínou povedali, že to ideme vyskúšať, a tak sme tam naozaj 4.6.2011 aj prišli. Atmosféra tam bola taká zvláštna, úplne iná, na akú sme boli zvyknutí zo šachových turnajov. Hneď jedna z prvých viet, ktorú nám

niekto adresoval, bola: „My si tu všetci tykáme!“ Videli sme, že medzi účastníkmi sú zastúpené takmer všetky vekové kategórie, muži aj ženy, tak sa nám to videlo veľmi čudné. Ale nebol veľmi čas sa nad tým pozastavovať, lebo čoskoro sa turnaj začal. Už po prvých 2-3 partiách sme videli, že hrať na turnaji je úplne iné ako doma, jednak s časovým „nožom na krku“ (hralo sa vtedy tempom 2 minúty na ťah) a jednak so súpermi, ktorí sa nám videli všetci hrozne „namakaní“ a hlavne neskutočne rýchli. Ledva som stihol spočítať svoje body, zapísať ťah a vybrať si písmená z vrecúška, už mi ho súper doslova trhal z ruky a samozrejme už mal položené svoje slovo a hodiny už išli zasa mne ☺.

Nepočítal som síce s tým, že by som mohol hneď na prvom turnaji nejako „zažiarit“, ale ani s tým, že prehrám prvú 2 hry o vyše 200 bodov, no ale presne takto sa môj debutový turnaj začal. Najmä partia z 2.kola bola pre mňa pamätná, keď som dal námietku na slovo, ktoré som nepoznal, a ktoré sa ukázalo ako platné. Vedel som, že ďalšia neoprávnená námietka by už pre mňa znamenala stratu ťahu, tak som sa už potom namietať neodvážil. Súper to využil a dal mi 3 bingá, z ktorých sa ukázali byť 2 neplatné, čo som ale zistil až po partii. Našťastie sa tohto turnaja zúčastnilo viacero nováčikov a nad dvoma z nich sa mi podarilo zvíťaziť, tak som neskončil posledný. Musel som však sebakriticky zhodnotiť, že moja hra ešte nedosahuje takých kvalít, aby som mohol rovnocenne súperiť so skúsenými hráčmi.

Už presne neviem, či som sa o možnosti hrania scrabble cez internet dozvedel priamo na tomto turnaji v Nitre, alebo som sám hľadal spôsob, ako sa zlepšovať. Informácia z môjho profilu na herni vraví, že som sa tam zaregistroval 10.6.2011, teda len 6 dní po turnaji v Nitre. Pamätám si matne, že som ešte skúšal aj inú slovenskú stránku umožňujúcu hrať scrabble, ktorá ale nebola ani zďaleka taká „user-friendly“ ako herna (hovoríme o roku 2011 ☺), a navyše na nej platili akési iné (divné) krátke slová, tak som po jedinej partii svoje hranie na nej ukončil. Sústredil som sa na hranie na herni, kde som okrem scrabble hrával tiež šach, aj keď tam bol často problém nájsť vhodného súpera, čo sa na scrabble takmer nestávalo. V každom prípade som hraniu na herni venoval čoraz viac času, a cez mnohé pamätné prehry som sa postupne učil nové slová a finty. Pamätám si napríklad dodnes, aký som zostal doslova omráčený, keď mi niektorý súper za slovo „vÍh“ pridal ešte „k“ a cez trojnásobok slova „zaklincoval“ nejaký hodnotný ťah.

Nakoniec prišiel čas, že som sa po 2 rokoch znovu odhodlal prísť na turnaj do Nitry. Sestra už nemala záujem, tak som išiel sám. Zavážilo tiež to, že už sa malo hrať 2x 22 minút, čo bolo podobné tempo, na aké som bol zvyknutý z herne, teda žiaden stres s dvoma minútami na ťah, ale samostatné hospodárenie s časom. A hneď prvá partia mi ukázala, že už by to mohlo byť lepšie, vyhral som a navyše som sa dostal dosť výrazne nad 400 bodov, čo sa mi pred dvoma rokmi nepodarilo ani raz. Aj ďalšie partie už boli omnoho vyrovnanejšie ako predtým, žiadne nakladačky. Dokonca som po 6 kolách mal vyrovnanú bilanciu 3 výhry a 3 prehry. A kohože som to dostal za súpera do posledného kola? Presne toho, čo mi dal v roku 2011 tie 2 neplatné bingá. O motiváciu som mal teda postarané, a hra to bola vyrovnaná až do samého záveru. Na záver mi prišlo dlhé „Ŕ“ a bol som rád, že som ho vôbec mal kam dať, navyše som mal už veľmi málo času. A nakoniec som prehral o jediný bod, a navyše sa ukázalo, že ak by som dal s tým dlhým „Ŕ“ iné slovo za len trošku viac bodov, tak by som bol vyhral, škoda veľká!

Povzbudený týmto vývojom som šiel o mesiac aj na turnaj do Partizánskeho. Tiež sa mi podarilo vyhrať hneď v prvom kole a po prvýkrát dosiahnuť v jednej partii dokonca viac ako 500 bodov. V 2. kole som síce prehral, avšak ďalšiu výhru spojenú s ďalšou 500-kou som dosiahol hneď v 3.kole. Potom som však už nevyhral ani jednu hru. Pamätná bola najmä prehra zo 6. kola, keď som celý čas výrazne viedol, ale na konci som odpísal hádam 50 bodov, lebo som mal samé „vyberané“ písmená a okrem toho som s poslednými sekundami času nezbadal, že som mohol položiť slovo „póz“. Už neviem, či som sa mohol zbaviť toho „Ó“ alebo tých 2 ostatných písmen, ale nezbadal som to. Dal som „pass“ a súperka položila posledných 5 alebo 6 písmen, zatvorila to a prehral som o 3 body! To ma veru riadne mrzelo, prehral som aj v 7.kole a uvažoval som, že sa na celé scrabble vykašlem. Na posledné 2 turnaje sezóny v Lučatíne a v Seredi som už nešiel a v kvalifikácii som skončil so 7 bodmi na 48. mieste. Veľké bolo teda moje prekvapenie, keď mi prišla pozvánka na majstrovstvá Slovenska, veď som bol až 16. náhradník! Rozmýšľal som asi 2-3 dni, či tam mám ísť, lebo som sa vôbec na to necítil. Nakoniec som si však povedal, že to predsa len skúsím.

Majstrovstvá sa hrali koncom septembra v Liptovskom Mikuláši v hoteli Klar. Cítil som sa tam ako taký vyplašený zajac, keď som tam videl nachystané všetky tie poháre, medaily a tak. A keď organizátorka turnaja predniesla svoj fenomenálny príhovor, tak som bol hádam posledný z prítomných, čo zaregistroval, že všetky slová začínajú na písmeno „p“, keď príhovor už pomaly končil. A zakrátko som sa už potil pri prvej partii. Bola to taká blokáda, nebolo pomaly kde hrať, a zas mi pilo krv dlhé „Ó“. Povedal som si, že tentoraz ho už neodpíšem, a vytvoril som s ním slovo „gól“ tak, že ak by súper vhodnou samohláskou toto slovo predĺžil, mohol by v inom smere svoje druhé slovo strojnásobiť. Na moje veľké šťastie nielenže súper takú samohlásku práve nemal (alebo možno aj mal, ale slovo „nedočiahlo“ na prémii, tak šiel inam), ale ešte ja som na to miesto dal vzápätí bingo „otupená“, čo bolo spolu za 112 bodov a čo nakoniec bol 2. najlepší ťah turnaja. Mne v tej chvíli bohato stačilo, že mi ten ťah priniesol prvú výhru na turnaji. Do konca prvého hracieho dňa som pridal ešte ďalšie 4 výhry a 3 prehry a vyslúžil som si od svojej tety hodnotenie, že „tu už aj motyky strieľajú.“ ☺

Druhý hrací deň som otváral partiou s niekoľkonásobným preborníkom. Podarilo sa mi pomerne hodnotným spôsobom umiestniť slovo „fúg“, a v ďalších 3 ťahoch ho vždy spolu s nejakým ďalším slovom v inom smere predĺžiť, takže som po sekvencii „fúg“, „fúga“, „fúgam“ a „fúgami“ zrazu vyhrával o asi 100 bodov. Súper sa na mňa vzápätí počas partie osopil, že aké mám šťastie, že to až nie je možné. To ma veru riadne zaskočilo, lebo na tých pár turnajoch, ktorých som sa dovtedy zúčastnil, sa mi nič podobné nikdy nestalo. Bol som zvyknutý na oveľa džentlmenskejšie správanie. Nepovedal som na to nič, ale o to viac som sa snažil partiu vyhrať. Lenže akoby uťalo, prestali mi chodiť samohlásky. Nemohol som takmer nič robiť, len blokovať, alebo vymieňať. Nakoniec mi ešte aj vypršal čas, a súper si potom na svoj zostávajúci čas odohral hádam 10 ťahov navyše, čím pravdaže zvrátil výsledok vo svoj prospech.

V ďalšom kole som mal opäť veľmi silného súpera. Hra bola veľmi vyrovnaná, na konci som však prehrával asi o 20 bodov. Videl som, že môžem partiu ukončiť, ale pomerne slabým ťahom a nebol som si istý, či mi odpis bude stačiť. Už-už som šiel ten ťah položiť, keď som v poslednej chvíli zbadal, že iným poradím písmen môžem na to isté miesto položiť iné slovo, ale za trochu viac bodov, čo mi však bude určite stačiť na výhru, aj keby mal súper

zostávajúce písmená v zásobníku každé len za 1 bod. Tak som nakoniec dal to lepšie slovo, avšak zmýlil som sa v počte bodov a povedal som o 6 viac, ako to naozaj bolo. Súper to hneď postrehol a musel som si podľa pravidiel 6 bodov od skutočnej hodnoty odrátať. V zásobníku mu zostali naozaj len málo hodnotné písmená, čo spôsobilo, že som dosiahol svoju prvú a dosiaľ jedinú remízu na turnajoch. Škoda, cenné víťazstvo bolo tak blízko!

Nebudem už čitateľov unavovať ďalšími podrobnými opismi jednotlivých partii, spomeniem už len to, že sa mi do konca turnaja podarilo ešte prvýkrát v živote poraziť toho súpera, čo ma na mojom prvom turnaji tak „vyškolil“ tými neplatnými bingami. A uzavriem to tak, že to bol práve tento turnaj, hoci som na ňom dosiahol „len“ 50%-nú úspešnosť, ktorý ma definitívne presvedčil, že stojí za to sa tejto hre zvanej scrabble ďalej venovať.

Zámerne som sa v tomto článku sústredil len na svoje začiatky, sezóna 2013/2014 a ani tá ďalšia (momentálne stále aktuálna) sezóna sa už do tohto článku nevojdú. Chcel som ukázať, že to nie je vôbec tak dávno, čo som bol naozaj ten „vyplašený zajac“, ktorý sa bál prísť na majstrovstvá Slovenska. A ak som doteraz niekoho svojimi analýzami nechtiac odradil od pomýšľania na tie najvyššie méty, tak týmto článkom by som chcel na svojom príklade ukázať, že je možné za pomerne krátky čas dosiahnuť naozaj výrazné zlepšenie. Chce to „len“ nenechať sa znechutiť či odradiť prehrami a inými nezdarmi a trpezlivo na sebe ďalej pracovať. Veď ako jadrne hovoria bratia Česi, „i ten nejvyšší dub byl kdysi žaludem, který mohlo každé prase sežrat.“ ☺

Checkmate